

מסורת הש"ס

א) לנל יע. פסחים
ב) גיטין ל. ב"ק מ.
ג) לנל יע. פסחים
ד) לנל יע. פסחים
ה) לנל יע. פסחים
ו) לנל יע. פסחים
ז) לנל יע. פסחים
ח) לנל יע. פסחים
ט) לנל יע. פסחים
י) לנל יע. פסחים

תורה אור השלם

1. והתורה את חזקתם
אשר עשו והשיב את
אשמו בראשו והמיטשו
ויסוף עליו ותנו לאשר
אשמו לו ככבוד ה'
2. וישבו ארבע חזקת
ותו אתו מזה וזה אין
לו לא תורה אשר דת
התורה לאיש ור' יצחק
יבא עליה ולקחה לו
לאשה ה'כבוד'
דברים כה ה'

מוסף רש"י

ותנו לאשר אשמו לו.
לנל יע. פסחים ל. ב"ק מ.
א) לנל יע. פסחים
ב) לנל יע. פסחים
ג) לנל יע. פסחים
ד) לנל יע. פסחים
ה) לנל יע. פסחים
ו) לנל יע. פסחים
ז) לנל יע. פסחים
ח) לנל יע. פסחים
ט) לנל יע. פסחים
י) לנל יע. פסחים

תוספות ר"ד

ההוא גברא דנפלה ליה
יבמה מבחא מחסימי
ב"ב אהור. פסחים
בגווא מניה א"ל
מה דעת משום נכסי
בבבסי פליגנא לך אמר
סתפגנא דלמא עבדית
לי כפומבדיתא רמאה. פ"י
שחרו בו ובטל קנינו. א"ל
כי בעית פלוג בהשטא
אמר מר בר רב אשי
אע"ג רבי יוחנן רב דמי
אמר רבי יוחנן האומר
לחבירו שיתן פרה זו ולא
יקנה לך אלא לאחרי ל'
וי קנה לאחרי ל' יום
ואפילו עומדת באגם החת
בירו והכא לאו בירו. פ"י
שעריין לא ייבב ולא ובה
בבבסי רזין לו כח בהן
בעשוי כלום. ואח"כ שאם
ייבב תחלה ואח"כ חלק
ובה היבא דחלק חללה
קודם שייבב לא ובה הוא
כי אתא (ר"ד) [רבי] ארי'
לא קנה לא קשיא הא
דא"ל קני מעשיו הא
דלא א"ל קני מעשיו:
ב"ב מניה פלוגא ייבב
אחריין חלק מהו א"ל לא
עשה כלום. פ"י שאין לו
כח לייבב [למכור] בבבסי
אחריין שכן עומדים
לנבייא לייבב כדאמרי
וכי חלק אחרי' ייבב
כי אתא רבין אמר ר"ל
בין חלק אחרי' ייבב
בין חלק אחרי' ייבב

האשה שנפלו פרק שמיני כתובות

פ.ב.

עין משפט
גר מצוה

א"ר מ"י פ"כ מהלכות מלוה
הלכו וטושי' ח"מ סתמן
פ"ו פ"ב פ"ב:
ל"ד ב"י פ"כ פ"ב
מכירה ה"ל ע' סג
עשין פ"ו טושי' ח"מ פ"י
ק"א פ"ב פ"ב:
ל"ה ב"י פ"כ פ"ב
אשוח ה"ל י' סג
עשין י' טושי' ח"מ פ"י
ק"א פ"ב פ"ב:
ל"ד ר"י פ"כ מהלכות
י"טס הלכה טו סג
עשין י' טושי' ח"מ פ"י
ק"א פ"ב פ"ב:

תוספות ר"ד (המשך)

לא עשה כלום: והכ"א
פירות המחבורים לקרקע
שלו ואמאי הו"ל כל
נכסיו אחראין לכתובתה
פ"י והמחבורים לקרקע
כקרקע הן. ותי שלה. ואי
קשיא מ"ש הא מ"מ
דאמר רבנן שתן שלו ולא
קשיא לן והכא אמר רבי
שלה ומאי אליה סבר
שיעבוד ה' דאין ליבמה
על נכסי בעלה או כח
לאשה בבבסי השתא ג"מ
שתן קניין קנין שטר
לאשה אמר הבבסי פירות
המחבורים לקרקע א"פ
שתנו ברשות האשה כיון
שנמנו ברשות הבעל הן
שלו נכסי היבמה שאין
לה בהן אלא שיעבוד
בעלמא וגופה הם ליה יבב
לא כ"ש חלקה היתר
המחבורים של י"ל
שעשו דומה אכילת פירות
דכא אכילת פירות
דהתם דהתם מאי דאכל
בעל פירי לא הו"י
דינא אלא בהקנה חכמי
וכיון שנמנו היתר
ברשותו תקנו לו שאכל
הכל גם העלו שיש
לע המחבור ואין לו
לקשות על הקנה חכמי
אכל אכילת פירות והא
הוא מן דינא ולא משום
הקנה דהא מרידה קאכל
וכיון דמן דינא אמרי
ולא מן הקנאה אמרי
בעי יבב למכור בעלי
המחבור שהוא משועבר
לאשה ושפיר קאמר ר"מ
לבה א"ל לא הו"י
שאע"פ שהיה נתון [הרין]
כ"מ החליטות חכמי
לה שכיח שולקחת בהן
[קרקע] והוא אוכל פירות
אין הבעל נפטר כלום ואינו
רוצה לקרקע כמה הן שרין
כלא פירות: נכסה ה"ב
יבב למאי הלכתא ארי'
וכי לומר שמגרשה בגט
ומחירה. מגרשה פשיטא
מיד ויבמה אמר רחמנא
דעריין יבבסי הראשונים
עליה ולא חסני לה בגט
אלא בעי נמי חליצה
קמ"ל: מחירה פשיטא

לא אשבחן תנא דפחסידי תרי חושי' בכתובה. ואם תאמר והא
דמתן נכסיהו [למתן דף פד. וסס] מי שמת והניח אשה ובעל חוב
ויורשין והיה לו פקדון או מלוה ביד אחרי' ר' טרפון אומר ינתנו
לכושל שניה ומפרש בגמרא לכתובה אשה משום חיינא ולמאן דאמר
נמי לכושל שניהם אם היתה כתובה
אשה כושל היה מודה או אם לא היה
בעל חוב כלל היו נותנין לאשה ואי היה
מפרשין דהתם לא מן הדין אלא מלוה
לימן לכושל שניהם הוה נחמא ואפ"י אי
דינא הכי יש לומר דשאני התם דאין
היורשין מוחזקין מן הפקדון והמלוה
לכן אין צריך לרבי נחמא מדע דלא
חשיבי מוחזקין דהא ה"ו הוה חשיבי
מוחזקין לא הוה ממעללי דידהו
משמעדי לכתובה או לנ"מ אבל הכא
הכי היכנס מוחזק מאותה מלוה שהי
הוא החייב ואפ"י היו אחרי' חייבין
הוה חשיבי יבב מוחזק דנמקוס אחיו
קאי לכן צריך לר' נתן:
פומבדיתא רמאה. ואם
תאמר ומה
נמאות עשה הא אמר רב יוסף לא
הו' זנייה וזינא ועוד דמה מיקן בכך
דלמר איפולג מהשתא ואומר רבינו
יחזק דלעיל חזר בו הפומבדיתא
ולא רצה לומר אחר שיבס והא דקאמר
רב יוסף ק"ו לא משום שהיה צריך
לאותו מעשה אלא לפי שצריך עליו
אוחו הדין: **התם** בירו הבא א"ר
בירו. פירש בגוטרס הלך כי אמר
ליה נמי לכשכונטו ע"ג דללו בירו וי"ל
מדי הוא דקיימא לן כרז יוסף
דפסקין לקמן הלכתא כותיה ואפ"י
אית לן יבב ואח"כ חילק מה שעשה
עשו איה השתא מיהא דלא בירו הוא
וקשה לרש"י דמאי שנה מדאמר
רב כ"פ"ק דבבא מליעא (דף נו: ט)
שדה זו לכשאקנה ממך קנייה לך
מעשיו קנה אע"ג דללו בירו וי"ל
דרז סנר אדם מקנה דבר שלא בא
לעולם ולא קיימא לן הכי דפסקין
בפרק אף על פי (לעיל דף טו.) כרזי
יוחנן הסנדלר:

הא דאמר רב יוסף והא דלא אמר
מעשיו. לא דמי לאומר לאשה
הכי את מקודשת לי לאחר שלשים
ולא נא אחר וקידשה במקו שלשים
יוס דמקדשת אע"פ שנאכלו המעות
כדאמרין בפרק האומר נקדושתין (דף נו: ט). דכסף ודאי לא בעינן
מעשיו שאם לא התקדש לו חייבת לשלם והו' כאלו הכסף בעינן
לאחר שלשים אבל הכא גבי משיכה אם לא אמר מעשיו לא קנה
לאחר שלשים יום דבעת קנייה כבר פסקה המשיכה ורז נמי דאמר
בפרק קמא דבבא מליעא (דף נו: ט): שדה זו לכשאקנה ממך קנייה
לך מעשיו קנה היינו (מעשיו) משום דקתם קניית שדה הו"ל כשטר
ולכן צריך מעשיו שמה יאבד השטר או יקרע ולא יהיה בעולם
בעת קנייה אע"ג דרז מספקא ליה באומר מעשיו ולאחר ל'
אי תנאה הו' אי חזרה הו' נמעשיו לכשאקנה קנה דהא דקאמר
לכשאקנה היינו משום דלינה שלו עתה ואינו יכול להקנותה אלא
לכשיקנה ועוד כיון דקאמר מעשיו לנסוף ליכא לנסוף במידי
ואם תאמר ור' יוחנן דהכא מאי קסבר אי חזרה הו' אמאי קנה דכיון דחזר בו
הא בעל מעשיו ואי תנאה הו' אמאי בעינן שתתא
עומדת בלאם דהכי משמע בכתובת [למתן דף פו: וסס] דדוקא בעומדת
בלאם קנה דאפילו עומדת נכסה הו' ולא חזרה הו' אמאי מעשיו ממחיל
הקנין ואינו
נגמר עד לאחר שלשים וכן אית ליה בהאומר נקדושתין (דף טו.)
והכי צריך שתתא בנסוף שלשים באגם שהוא מקום הראוי למשיכה
ובהאשה רבה (יבמות ג.) ד"ה קנייה) הארכיסי' ו' והתירושי' ב' הקודם
ובה. ואם תאמר בעלמא קדס הוא וזה דקאמר דמעללין לא משמעדי
לכתובה כדפירש בגוטרס אלא קדמה אייה אמאי ומה לר' עקיבא דאמר
לקמן (דף פד.) דאין מרחמין דרין אלא ינתנו ליורשין ואי
ליה דאפילו קדמה היא לא ומה דמוכח ה"ס בגמרא וי"ל דהתם
דלגנות אפילו קדמה אייה לא ומה אבל הכא שאין לה אלא
שיעבוד בעלמא לא חשו ולקמן הארכיסי' ו' ויבמה אמר רחמנא.
ולכא למימר ואימא הכי נמי דאיתערין ויבמה למה דנכסי:

דלמא. כהא נמי לא טעה דרבי נתן היא דמוליאן מזה ונתנין לה:
לאמר אשם לו. לאמר הקנין שלו ולא כמידי לאשר נושא בו: **אלא**.
לכא אינה משנה וטעה והתנא ששנאה דלא אשבחן מהא דאית ליה
תרי חומרי נכתובה שהרי היא מדברי סופרים חדא דמעללי מעשתנדי
לא וחדא דבבא מבעל חובו של מת
מדברי נתן אלא חדא מהך חומרי
הוה ליה למינאי כה אי כרזי מאיר
אי כר' נתן וכיון דתנא תרוייהו לא
קבלה מרזו כן ומאליו שנאה מי
סקידר הנביימא ולא סמכין עליה
במדי: **ולא ידענא מאי הוה**. לא היינו
יודע טעם דכרז אמאי אינה משנה:
טומבדיתא רמאה. שאלתי כן חזר
בו. פומבדיתא קמי להו רמא כדאמר'
בעלמא (חולין דף קסו.) נרשאה נשקין
מני ככך פומבדיתא לויך שני
אושפיין [ובחזקת הנתיב (כ"ב מו.)]
כמו כן מה חלמיך רמאי פומבדיתא]:
פלוג מהשתא. החוק בחלקך מעשיו
ואע"פ שאינה עבשיו קניה לך עד
כאנתם או שאלוקי' לכשאנתם ואוכה
בזכונ וזה אמה בחלקך על פי
שהחוקין מעשיו: **קנה לאחר**
שלשים. במשיכה זו: **ואפ"י עומדת**
באגם. שאינה נרשמת הלוקח: **התם**.
הוא דקניה לאחר שלשים משום דכרז
היה להקנותה לו משעת משיכה הלך
מהינא משיכה לכשיקיים התנאי
שימללו ל' יום: **הכא לאו בירו**. להלכס
לו מעשיו ולהקנות לו אם ירצה
הלך כי אמר ליה נמי לכשאנתם וזה
מעשיו לאו מדי הוא דקיימא לן
כרז יוסף כדקבעין הלכתא כותיה
לקמן בשמעתין. ואפילו אית לן יבב
ואחר כך חילק מה שעשה עשו
השתא מיהא לאו בירו: **והא כי אשם**
בו. גבי משיכת פרה קאי ופריך דר'
יוחנן אדרבי יוחנן: **קני מעשיו**.
לאחר שלשים כשיגיע מה קנייה לך
מעשיו: **שני מעשים הוו**. ומי ששאל
זו לא שאל זו ולא שמע האחרון את
הראשונה שלא נשאלו יחד בנית
המדרש לגירסא בעלמא אלא ע"פ
מעשיו שאירעו נשאלו: **והא קני**
כל נכסיו של מן אחרין לכפונתה.
והמחזיר לקרקע קרקע ולא דמו
למחזירין דנכסי מלוג דהתם פירא

תקנו ליה רבנן היכא דליכא קרן קיים
נרשומיה אבל הכא קרנא ופירא לדידה הוא ושעבודא הוא דאית לה
עליהו ומאי דאשעבודא לה מחייס דבעל לא אחרין פירא הוא
לאפקועי שיעבודא: **פני שלה**. ולא פליגי רבנן עליה אלא אחלושין
ואכפסי' ולמימר דלא משמעדי מעללי לכתובת': **שפגנא בגט ומחירה**.
מרי מילי אשמעינן מגרשה בגט ואינה לריכה חליצה ואשמעינן שאם
לצה להחזירה מחירה כשאר אשה: **עדיין יבומין הראשונים עליה**.
אע"פ שלקחה דהכי כתיב ולקחה ויבמה: **קמ"ל**. דנעשית כשמתו ומלמא
דרשין ליה לקמן [ע"מ] והאי ויבמה דרשין לבעל כרחה ביבמות (דף ח: ט)
נעשית
לכשאקנה היינו משום דלינה שלו עתה ואינו יכול להקנותה אלא
לכשיקנה ועוד כיון דקאמר מעשיו לנסוף ליכא לנסוף במידי
ואם תאמר ור' יוחנן דהכא מאי קסבר אי חזרה הו' אמאי קנה דכיון דחזר בו
הא בעל מעשיו ואי תנאה הו' אמאי בעינן שתתא
עומדת בלאם דהכי משמע בכתובת [למתן דף פו: וסס] דדוקא בעומדת
בלאם קנה דאפילו עומדת נכסה הו' ולא חזרה הו' אמאי מעשיו ממחיל
הקנין ואינו
נגמר עד לאחר שלשים וכן אית ליה בהאומר נקדושתין (דף טו.)
והכי צריך שתתא בנסוף שלשים באגם שהוא מקום הראוי למשיכה
ובהאשה רבה (יבמות ג.) ד"ה קנייה) הארכיסי' ו' והתירושי' ב' הקודם
ובה. ואם תאמר בעלמא קדס הוא וזה דקאמר דמעללין לא משמעדי
לכתובה כדפירש בגוטרס אלא קדמה אייה אמאי ומה לר' עקיבא דאמר
לקמן (דף פד.) דאין מרחמין דרין אלא ינתנו ליורשין ואי
ליה דאפילו קדמה היא לא ומה דמוכח ה"ס בגמרא וי"ל דהתם
דלגנות אפילו קדמה אייה לא ומה אבל הכא שאין לה אלא
שיעבוד בעלמא לא חשו ולקמן הארכיסי' ו' ויבמה אמר רחמנא.
ולכא למימר ואימא הכי נמי דאיתערין ויבמה למה דנכסי:

יוס דמקדשת אע"פ שנאכלו המעות
כדאמרין בפרק האומר נקדושתין (דף נו: ט). דכסף ודאי לא בעינן
מעשיו שאם לא התקדש לו חייבת לשלם והו' כאלו הכסף בעינן
לאחר שלשים אבל הכא גבי משיכה אם לא אמר מעשיו לא קנה
לאחר שלשים יום דבעת קנייה כבר פסקה המשיכה ורז נמי דאמר
בפרק קמא דבבא מליעא (דף נו: ט): שדה זו לכשאקנה ממך קנייה
לך מעשיו קנה היינו (מעשיו) משום דקתם קניית שדה הו"ל כשטר
ולכן צריך מעשיו שמה יאבד השטר או יקרע ולא יהיה בעולם
בעת קנייה אע"ג דרז מספקא ליה באומר מעשיו ולאחר ל'
אי תנאה הו' אי חזרה הו' נמעשיו לכשאקנה קנה דהא דקאמר
לכשאקנה היינו משום דלינה שלו עתה ואינו יכול להקנותה אלא
לכשיקנה ועוד כיון דקאמר מעשיו לנסוף ליכא לנסוף במידי
ואם תאמר ור' יוחנן דהכא מאי קסבר אי חזרה הו' אמאי קנה דכיון דחזר בו
הא בעל מעשיו ואי תנאה הו' אמאי בעינן שתתא
עומדת בלאם דהכי משמע בכתובת [למתן דף פו: וסס] דדוקא בעומדת
בלאם קנה דאפילו עומדת נכסה הו' ולא חזרה הו' אמאי מעשיו ממחיל
הקנין ואינו
נגמר עד לאחר שלשים וכן אית ליה בהאומר נקדושתין (דף טו.)
והכי צריך שתתא בנסוף שלשים באגם שהוא מקום הראוי למשיכה
ובהאשה רבה (יבמות ג.) ד"ה קנייה) הארכיסי' ו' והתירושי' ב' הקודם
ובה. ואם תאמר בעלמא קדס הוא וזה דקאמר דמעללין לא משמעדי
לכתובה כדפירש בגוטרס אלא קדמה אייה אמאי ומה לר' עקיבא דאמר
לקמן (דף פד.) דאין מרחמין דרין אלא ינתנו ליורשין ואי
ליה דאפילו קדמה היא לא ומה דמוכח ה"ס בגמרא וי"ל דהתם
דלגנות אפילו קדמה אייה לא ומה אבל הכא שאין לה אלא
שיעבוד בעלמא לא חשו ולקמן הארכיסי' ו' ויבמה אמר רחמנא.
ולכא למימר ואימא הכי נמי דאיתערין ויבמה למה דנכסי:

א) א"ל י"ל שטר דס'
ב) למה על נכסי פלה ריחא'
ג) למה נכסי יתר מ"מ
השתא ר"מ ו"י.